

Tab. 4. Četnost a závažnost nejčastějších imunitně zprostředkovaných nežádoucích účinků avelumabu v klinickém hodnocení JAVELIN Merkel 200 (6)

N = 88	Procento (počet pacientů)	Grade ≥ 3
IrAE celkově	21,6% (19)	4,5% (4)
Hypotyreoidismus	5,7% (5)	1,1% (1)
Exantém	5,7% (5)	0
Průjem	2,3% (2)	0
Erytém	2,3% (2)	0
Abnormální thyroideální funkční testy	1,1% (1)	0
Elevace ALT	1,1% (1)	1,1% (1)
Elevace AST	1,1% (1)	0
Autoimunitní choroba	1,1% (1)	1,1% (1)
Autoimunitní kolitida	1,1% (1)	0
Hemofagocytární lymfocytóza	1,1% (1)	0
Hypertyroidismus	1,1% (1)	0
Pruritus	1,1% (1)	0
Makulopapulózní exantém	1,1% (1)	0
Elevace transamináz	1,1% (1)	1,1% (1)
Tubulointersticiální nefritida	1,1% (1)	0

irAE – immune-related Adverse Event

Redukce dávky monoklonální protilátky se při výskytu nežádoucího účinku nedoporučuje. Uplatňuje se přerušování léčby či úplné vysazení léku v závislosti na závažnosti nežádoucí příhody. Každý pacient by měl být vybaven příručkou a kartičkou pacienta s názvem léku a nejčastějšími imunitně zprostředkovanými nežádoucími účinky, kartičku by měl nosit stále u sebe pro případ

neočekávané potřeby. Pacienti by měli být v průběhu aplikace infuze pod dohledem personálu z důvodu možné reakce spojené s podáním infuze.

Závěr

Počet indikací protinádorové imunoterapie neustále roste, v oblasti dermatonkologie se imunoterapie stala již standardem systémo-

vé léčby u metastazujícího melanomu. V roce 2021 oslavila první monoklonální protilátka této skupiny léčiv – ipilimumab – desáté výročí užívání v klinické praxi.

V současné době je k dispozici několik monoklonálních protilátek, které prokázaly efekt v léčbě metastazujících či lokálně pokročilých nemelanomových nádorů kůže. Charakter léčebné odpovědi a spektrum nežádoucích účinků jsou analogické imunoterapii u melanomu.

Spolehlivým zdrojem doporučených postupů v léčbě maligních kožních nádorů, včetně jejich systémové léčby, jsou organizace EADO (European Association of Dermato Oncology) a NCCN (National Comprehensive Cancer Network) a ESMO (European Society for Medical Oncology).

Podmínky úhrady v České republice podléhají vývoji, jejich aktuální znění je k dispozici na webových stránkách SÚKL.

V současné době probíhají další klinická hodnocení nových molekul a objevují se kazuistiky úspěšné léčby imunoterapeutiky i v případě vzácných maligních adnexálních nádorů kůže. Je tedy téměř jisté, že se bude počet zbraní v boji s maligními nádory kůže nadále rozrůstat.

LITERATURA

- Stratigos AJ, Garbe C, Dessinioti C, et al. European interdisciplinary guideline on invasive squamous cell carcinoma of the skin: Part 1. epidemiology, diagnostics and prevention. Eur J Cancer. 2020;128:60-82.
- Gauci ML, Aristei C, Becker JC, et al. Diagnosis and treatment of Merkel cell carcinoma: European consensus-based interdisciplinary guideline – Update 2022. Eur J Cancer. 2022;171:203-231.
- LIBTAYO, 350MG INF CNC SOL 1X7ML, Státní ústav pro kontrolu léčiv. Státní ústav pro kontrolu léčiv [Internet]. Copyright © 2001 [cited 13.02.2023]. Available from:

<https://www.sukl.cz/modules/medication/detail.php?code=0238538&tab=prices>.

- BAVENCIO, 20MG/ML INF CNC SOL 1X10ML, Státní ústav pro kontrolu léčiv. Státní ústav pro kontrolu léčiv [Internet]. Copyright © 2001 [cit. 13.02.2023]. Available from: <https://www.sukl.cz/modules/medication/detail.php?code=0222464&tab=prices>.
- [Internet]. Copyright © [cit. 13.02.2023]. Dostupné z: https://www.ema.europa.eu/en/documents/product-information/libtayo-epar-product-information_cs.pdf.
- D'Angelo SP, Bhatia S, Brohl AS, et al. Avelumab in pati-

ents with previously treated metastatic Merkel cell carcinoma: long-term data and biomarker analyses from the single-arm phase 2 JAVELIN Merkel 200 trial. J Immunother Cancer. 2020;8(1):e000674.

- [Internet]. Copyright © [cit. 13.02.2023]. Available from: https://www.ema.europa.eu/en/documents/product-information/bavencio-epar-product-information_cs.pdf.
- Důra M. Cemiplimab. Remedia. 2021;31:455-460.
- Arenberger P. Karcinom z Merkelových buněk. Remedia. 2019;29:323-325.

KNIŽNÍ NOVINKA

Monika Arenbergerová, Marek Pásek, Petr Arenberger

MALIGNÍ MELANOM – DIAGNOSTIKA A LÉČBA

Melanom je nejzávažnější kožní malignitou, v České republice je sedmým nejčastějším zhoubným nádorem vůbec, přičemž jeho výskyt stále narůstá. V devadesátých letech 20. století incidence v Česku přesáhla 1 000 případů ročně, dnes jsou tyto hodnoty více než dvojnásobné. Na melanom u nás každoročně umírá cca 350–400 nemocných. Dříve beznadějná situace pacientů s pokročilejším onemocněním se v posledních 10 letech začala měnit k lepšímu, zejména díky nástupu cílené a biologické léčby, včetně imunoterapie.

Kniha vychází z aktuálního doporučeného postupu (aktualizace k začátku roku 2023) a obsahuje precizní doporučení pro diagnostiku a léčbu této malignity. Je určena především onkologům a dermatologům, užitečná bude rovněž pro všechny lékařské profese, které se mohou podílet na diagnostice a léčbě melanomu.

Maxdorf 2023, 276 str., edice Jessenius, ISBN: 978-80-7345-750-1, Cena: 795 Kč, Formát: 154×230mm, pevná Maxdorf, s. r. o., Na Šejdru 247/6a, 142 00 Praha 4, tel.: 241 011 681–9, fax: 241 710 245, www.maxdorf.cz, e-mail: info@maxdorf.cz